

MA GAZYN

metropolitalny

Kraków, lipiec nr 2/2023

Zielone światło dla Biletu Metropolitalnego
więcej na str. 16

Igrzyska dla kibiców, ale przede wszystkim dla mieszkańców
więcej na str. 20

Forum Usług Społecznych - już działamy!
więcej na str. 33

spis treści

str. 7

SŁOWO WSTĘPNE

3 Rozwój współpracy metropolitalnej

INTELIĞENTNE ZARZĄDZANIE

4 Wymiana doświadczeń: Cluj-Napoca w Metropolii Krakowskiej

7 Współpraca gmin na rzecz rozwoju ponadlokalnego

8 Doświadczenia miast europejskich wskazówką do wdrażania SMK2030

ŚRODOWISKO I PRZESTRZEŃ

9 Co nowego w INTERLACE?

11 Razem ku gospodarce o obiegu zamkniętym

13 Częstotliwość koszenia a ekosystem trawników miejskich

MOBILNOŚĆ

16 Zielone światło dla Biletu Metropolitalnego

18 Kolej zmienia przestrzeń miejską

20 Igrzyska dla kibiców, ale przede wszystkim dla mieszkańców

22 Jak planować zrównoważoną mobilność miejską?

GOSPODARKA

23 Wielkowiejski Targ: lokalne produkty i edukacja

Strona tytułowa: fot. J. Karasiński, CKiS w Skawinie

str. 23

Fot. Urząd Gminy Wielka Wieś

KULTURA CZASU WOLNEGO

26 W Pobiednickich Biegach wygrywają wszyscy

27 Wielki sport w Metropolii

28 Plan rozwoju oferty czasu wolnego przyjęty. Pora na realizację!

29 Zatrzymaj się na Stacji Muzeum

EDUKACJA

31 Ruszamy z Planem Działania EDUKACJA

USŁUGI SPOŁECZNE

33 Forum Usług Społecznych - już działamy!

STREFA BIURA

35 Rozwój kadr podstawą działania

METROPOLIA W OBIEKTYWIE

6, 15, 25, 30 Lato w gminach Metropolii Krakowskiej

Magazyn Społeczności Metropolitalnej
lipiec 2023, nr 2.2023

ISSN 2720-2119

Opracowanie:

Zespół Stowarzyszenia Metropolia Krakowska
ul. Reymonta 20, 30-059 Kraków,
tel. 12 34 18 512, biuro@metropoliakrakowska.pl

Rozwój współpracy metropolitalnej

Szanowni Państwo,

wydanie Magazynu metropolitalnego, które mam przyjemność Państwu przedstawić pokazuje nasze zaangażowanie w rozwój kolejnych obszarów współpracy metropolitalnej. Strategia Metropolia Krakowska 2030 wskazuje zadania, które krok po kroku podejmujemy, zmierzając do realizacji wyznaczonych celów. Świadczą o tym kolejne opracowane plany działań. W tym numerze prezentujemy Państwu plany w zakresie gospodarki odpadami, edukacji oraz rozwoju oferty czasu wolnego. Prężnie pracujemy także nad rozwojem dziedziny usług społecznych.

Realizacja działań na rzecz rozwoju ponadlokalnego to także ciągłe poszerzanie wiedzy. Możliwe jest to m.in. dzięki udziałowi w programach Jaspers oraz Functional Area in UE, które mają na celu wsparcie w realizacji działań strategicznych, transfer know-how i wymianę doświadczeń pomiędzy obszarami metropolitalnymi.

Metropolia Krakowska łącząc siły z wieloma partnerami buduje coraz szerszą sieć relacji, która przyczyni się do zrównoważonego rozwoju całego obszaru funkcjonalnego Krakowa. Potwierdzeniem tego jest złożenie podpisu na deklaracji poparcia idei współpracy metropolitalnej przez Powiat Krakowski i kolejne osiem gmin.

W bieżącym wydaniu Magazynu poruszamy także ważne dla wszystkich mieszkańców tematy związane ze zrównoważoną mobilnością: wprowadzenie Biletu Metropolitalnego oraz inwestycji poprawiających jakość infrastruktury kolejowej.

Nie sposób nie wspomnieć o wyjątkowym wydarzeniu sportowym, którego jesteśmy gospodarzem. Igrzyska Europejskie Kraków-Małopolska 2023 to wspaniałe przeżycia, ale też konkretne korzyści dla naszych mieszkańców. Inwestycje realizowane przy okazji wydarzenia prezentujemy w artykule „Igrzyska dla kibiców, ale przede wszystkim dla mieszkańców”.

Nieodłącznym elementem Magazynu jest cykl Skarby Metropolii, w którym przedstawiamy potencjał turystyczny naszych gmin. W tym numerze zapraszamy do gminy Czernichów, gdzie znajduje się Stacja Muzeum, w której pasjonaci kolei (także ci najmłodszy) znajdą stare eksponaty kolejowe oraz zabytkowy tabor.

Przyjemnej lektury!

Jerzy Muzyk
Wiceprezes Zarządu
Stowarzyszenia Metropolia Krakowska

Wymiana doświadczeń: Cluj-Napoca w Metropolii Krakowskiej

20 i 21 kwietnia 2023 r. odbyła się wizyta studyjna przedstawicieli Banku Światowego oraz obszaru metropolitalnego Cluj-Napoca w Metropolii Krakowskiej. Celem wizyty było ułatwienie transferu know-how i wymiany praktycznych doświadczeń pomiędzy obszarami metropolitalnymi.

O planowaniu strategicznym, współpracy metropolitalnej i systemach zarządzania

Pierwszy dzień wizyty gości z World Banku oraz obszaru metropolitalnego Cluj-Napoca upłynął pod hasłem wymiany informacji i doświadczeń.

W wizycie w Metropolii Krakowskiej wzięli udział: przedstawiciele Banku Światowego, Sekretarz Stanu Ministerstwa Inwestycji i Projektów Europejskich w Rumunii Ovidiu Cîmpean oraz przedstawiciele obszaru metropolitalnego Cluj-Napoca.

Prezentacja obu obszarów metropolitalnych pozwoliła bliżej zapoznać się ze specyfiką działalności oraz sposobu organizacji obszarów metropolitalnych w Rumunii i w Polsce. Omówione zostały sposoby współprojektowania systemów zarządzania, które mogą zapewnić dostępność, przejrzystość i równe szanse, przy jednoczesnym zmniejszeniu dysproporcji gospodarczych, społecznych i środowiskowych między jednostkami administracyjno-terytorialnymi.

Ciekawą dyskusję o tym w jaki sposób strategicznie planować, a następnie implementować działania na poziomie ponadlokalnym rozpoczęła prezentacja Strategii Metropolia Krakowska 2030. Wyjątkową ciekawostką dla gości z Rumunii było wykorzystanie idei miękkiego planowania przestrzennego przez gminy Metropolii Krakowskiej.

Dzień pełen merytorycznej wiedzy i wielowątkowych dyskusji zakończył spacer edukacyjny po centrum Krakowa. Uczestnicy spotkania poznali kluczowe informacje dot. historii i kultury miasta oraz dowiedzieli się jakie inwestycje rewitalizacyjne zostały zrealizowane w ciągu ostatnich lat. Urokliwe zakątki centrum Krakowa przyczyniły się także do rozwinięcia rozmów o gentryfikacji oraz polityce zrównoważonej turystyki, która ma wprowadzić rozwiązania godzące interesy mieszkańców, turystów i branży turystycznej.

Ionut Maries
Starszy Ekspert
ds. Rozwoju Miast
Bank Światowy

Takie interakcje są nieocenione, ponieważ dają możliwość uczenia się na wzajemnych doświadczeniach. Dzielenie się historiami sukcesu i dobrymi praktykami zwiększa ogólną skuteczność. Poza tym możliwości dialogu sprzyjają wyjątkowemu partnerstwu – zarówno w kontekście międzynarodowym, jak i krajowym czy regionalnym.

Maksyma Obszarów Funkcjonalnych w UE doskonale oddaje istotę tych wymian: „Sam zajdziesz szybko, razem zajdziemy daleko”. To świadectwo siły zbiorowej mądrości oraz jedności.

O rewitalizacji, zintegrowanej mobilności oraz błękitno-zielonej infrastrukturze

Drugi dzień wizyty studyjnej poświęcony był prezentacji rozwiązań jakie wybrane gminy Metropolii Krakowskiej wykorzystują do kształtowania przestrzeni przyjaznej mieszkańcom. Jako przykład efektywnej rewitalizacji przestrzeni, zaprezentowano kamieniołom w Zabierzowie. Punktem wyjścia do rozmowy o sposobach efektywnego zarządzania infrastrukturą publiczną była wizyta w gminie Liszki i prezentacja Zalewu na Piaskach.

O tym jak kształtować zintegrowaną mobilność miejską, goście z Rumunii dowiedzieli się podczas wizyty w gminie Skawina. Zaprezentowano specyfikę miasta oraz działania podjęte w celu organizacji przestrzeni przyjaznej mieszkańcom oraz organizacji transportu publicznego.

fot. UMiG w Skawinie

Aby w praktyce zaprezentować możliwości, jakie daje transport zbiorowy i ekologiczne środki transportu, zorganizowano przejazd pociągiem oraz hulajnogami elektrycznymi, co w połączeniu z informacjami przekazanymi przez przedstawicieli

UMiG w Skawinie pozwoliło na efektywną wymianę doświadczeń w zakresie organizacji transportu. Uczestnicy wizyty studyjnej w szczególności zainteresowani byli tematem powstającego „Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Gminy Skawina” w perspektywie do 2030 r.

fot. UMiG w Skawinie

Kolejnym punktem wizyty studyjnej były Błonia Niepołomicke i prezentacja wykorzystanych na niespełna 6 ha terenie rozwiązań opartych na naturze (NBS). Wizyta w Niepołomicach to także rozmowa o efektywnym rozwoju gminy w zakresie inwestycji gospodarczych oraz mobilności.

Wymiana doświadczeń podczas dwóch dni wizyty to także prezentacja Strategii komunikacji Metropolii Krakowskiej, powstającej platformy do komunikacji, rozmowa na temat realizacji działań w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego oraz sposobów wspierania instalacji OZE w budynkach użyteczności publicznej oraz w budownictwie wielorodzinnym.

Wizyta odbyła się w ramach projektu pn. „**Functional Areas in Europe**” realizowanego przez Stowarzyszenie Metropolia Krakowska od 2022 r. Celem projektu jest wspieranie obszarów funkcjonalnych w UE poprzez zwiększanie zdolności do współpracy, planowania, realizacji projektów oraz bardziej efektywnego i zrównoważonego rozwoju. Jednym z elementów projektu jest wymiana wiedzy między obszarami funkcjonalnymi z Europy w formie wizyt studyjnych. Wizyta zorganizowana została w ramach programu TAIEX-REGIO Peer2Peer i sfinansowana ze środków Komisji Europejskiej.

fot. Urząd Gminy Liszki

Fot. Urząd Gminy Liszki

fot. Urząd Gminy Liszki

fot. Agnieszka Wawrzeń, Centrum Kultury i Promocji w Igołomi-Wawrzeńcach

fot. Urząd Gminy Zielonki

fot. Urząd Gminy Biskupice

Współpraca powiatów na rzecz rozwoju ponadlokalnego

1 czerwca miało miejsce wyjątkowe wydarzenie podkreślające siłę współpracy na rzecz rozwoju ponadlokalnego. Podczas corocznego spotkania przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, deklarację poparcia współpracy metropolitalnej złożyli kolejni partnerzy: przedstawiciele powiatu krakowskiego oraz gmin związanych funkcjonalnie z Krakowem.

Dzięki otwartości i chęci współpracy przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, możliwe jest nawiązanie wielostronnej, przemyślanej oraz dobrze zaplanowanej współpracy realizowanej na partnerskich zasadach. Umożliwi ona sprawne działania strategicznie wpływające na rozwój całego regionu. – *Jestem przekonany, że budowa coraz szerszej sieci relacji pomiędzy gminami przyczyni się do zrównoważonego rozwoju całego obszaru funkcjonalnego Krakowa* – mówił otwierając spotkanie Jerzy Muzyk, Wiceprezes Zarządu Stowarzyszenia Metropolia Krakowska.

Poprzez podpisanie deklaracji poparcia idei współpracy na rzecz zrównoważonego rozwoju obszaru funkcjonalnego Krakowa do grona partnerów dołączyli: Powiat Krakowski oraz gminy: Alwernia, Drwinia, Gdów, Kalwaria Zebrzydowska, Proszowice, Słomniki, Sułkowice i Sułoszowa.

Wspólnie przemyślane, razem wykonane

Pierwszym krokiem ku budowie silnej sieci współpracy było podjęcie w grudniu 2021 r. **Strategii Metropolia Krakowska 2030**. Następnie, 10 czerwca ubiegłego roku, wolę realizacji wspólnych działań wyraziło **14 partnerów**, którzy podpisując **deklarację poparcia idei współpracy metropolitalnej**, jednoznacznie wyrazili przekonanie, że dzięki istniejącej sile współpracy i sprawnej koordynacji posiadają odpowiedni potencjał, aby wspólnie odpowiedzieć na stojące przed nimi wyzwania.

Stworzenie płaszczyzny porozumienia posłuży wspólnemu rozwiązywaniu wyzwań i problemów ponadlokalnych, z którymi samodzielne zmaganie nie przynosi zadowalających efektów.

Fot. Starostwo Powiatowe w Krakowie

Doświadczenia miast europejskich wskazówką do wdrażania SMK2030

9 maja odbył się warsztat stanowiący element prac nad przeglądem strategicznym SMK2030. O dobrych praktykach wdrożeniowych z trzech europejskich miast dyskutowali przedstawiciele Forum Rozwoju oraz zaproszeni goście.

W poprzednim numerze Magazynu pisaliśmy o współpracy Metropolii z Europejskim Bankiem Światowym w ramach programu Jaspers, która ma na celu przeprowadzenie niezależnego przeglądu strategicznego Strategii Metropolia Krakowska 2030. W maju mieliśmy okazję zapoznać się z pierwszymi efektami przeglądu, które podczas spotkania warsztatowego zaprezentowali eksperci Jaspers: Bert Provan ([LSE](#)) oraz Aleksandra Jadach-Sepioto ([IRMiR](#)).

Dobre praktyki europejskich metropolii

Istotnym elementem spotkania były inspiracyjne wystąpienia przedstawicieli trzech europejskich miast. Carlota Rosés Montesinos (Obszar Metropolitalny Barcelony) podzieliła się z uczestnikami warsztatu dobrymi praktykami w temacie zarządzania w obszarze metropolitalnym oraz budowania współpracy i wzmacniania poparcia dla spraw metropolii. Johannes Luter, przedstawiciel Wiednia, opowiedział o działaniach strategicznych podejmowanych przez miasto względem postępujących zmian klimatycznych. Ciekawym przykładem był m.in. program dekarbonizacji sektora budowlanego. Kolejna prezentacja dobrych rozwiązań zastosowanych w Kopenhadze, które zaprezentował Andres Felipe Valderrama Pineda, dotyczyła rozwoju infrastruktury rowerowej w układzie międzygminnym.

fot. SMK

Podczas spotkania odbyła się też dyskusja o głównych obszarach współpracy w ramach SMK, gdzie poczyniono duże postępy, oraz o tych, w których są one mniejsze. Drugim wymiarem dyskusji była próba określenia, jakie wsparcie ze strony Stowarzyszenia i jakiego typu współpraca gmin mogłaby wesprzeć wspólne działania w tych obszarach, gdzie postępy są mniejsze.

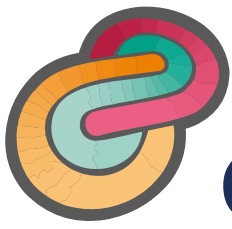

Bert Provan

London School of Economics
and Political Science

Dzięki szerokiemu i aktywnemu udziałowi uczestników warsztatu udało się nam zgromadzić wiele wartościowych komentarzy. Szczególnie ważne były relacje dotyczące specyfiki lokalnych społeczności oraz ocena korzyści, jakie działania Stowarzyszenia przynoszą wszystkim gminom.

Uczestnicy podkreślali znaczenie proaktywnej roli Stowarzyszenia w zarządzaniu metropolią oraz znaczenie forów tematycznych, które umożliwiają wymianę doświadczeń, dyskusję oraz wspólne poszukiwanie rozwiązań, a także zdobywanie wiedzy poprzez szkolenia i wizyty studyjne.

Co nowego w INTERLACE?

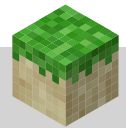
INTERLACE to międzynarodowa współpraca w celu odbudowy i przywrócenia ciągłości miejskich ekosystemów. Celem tej inicjatywy, finansowanej z programu Horyzont 2020, jest wsparcie miast z Europy i Ameryki Łacińskiej w efektywnej ochronie i rewitalizacji ekosystemów, zwłaszcza tych położonych na przedmieściach i innych terenach zagrożonych. Stowarzyszenie Metropolia Krakowska w ramach projektu działa na rzecz rozwoju błękitno-zielonej infrastruktury oraz rozwiązań opartych na naturze.

Spotkanie Metropolitalnej Grupy Działania

Na ostatnim spotkaniu grupy złożonej z pracowników gmin SMK oraz przedstawicieli nauki podjęliśmy rozważania wokół możliwości partycypacyjnego wdrażania błękitno-zielonej infrastruktury. Tomasz Bergier z Fundacji Sendzimira podzielił się swoimi doświadczeniami we włączeniu dzieci i młodzieży w rozwój i tworzenie rozwiązań opartych na naturze. Przeanalizowaliśmy działania, jakie w ramach projektu INTERLACE możemy razem wprowadzić na obszarze Metropolii. Efektem dyskusji było podjęcie decyzji o zaangażowaniu w stworzenie gry terenowej dla młodzieży.

Podczas spotkania zapowiedzieliśmy nabór na szkołę partnerską do realizacji warsztatów „Minecraft – zbudujmy razem zieloną Metropolię Krakowską” (więcej w ramce obok), które przeprowadziliśmy w czerwcu, wspólnie z Fundacją Sendzimira i partnerem projektu Interlace - Oppla.

Ponadto podsumowaliśmy międzynarodową konferencję Cities Talk Nature Europe: Nature, Places, People zorganizowaną przez Stowarzyszenie Metropolia Krakowska i Fundację Sendzimira we wrześniu 2022 r. oraz wyznaczyliśmy harmonogram działań planowanych na kolejne miesiące.

WARSZTATY MINECRAFT

Wybraliśmy szkołę partnerską do realizacji warsztatów „Minecraft - zbudujmy razem zieloną Metropolię Krakowską” oraz lokalizację, która została przeniesiona do wirtualnego świata gry! Dziękujemy wszystkim szkołom za przesłane zgłoszenia.

W Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi im. Stefana Żeromskiego w Zabierzowie Bocheńskim (gmina Niepołomice) przy pomocy gry komputerowej Minecraft przeprowadzone zostały warsztaty, podczas których młodzież wykorzystwała swoją kreatywność w celu odkrywania, poznawania, planowania oraz projektowania przyrody w miastach, z naciskiem na wdrażanie rozwiązań opartych na naturze, które przyczynią się m. in. do mitygacji oraz adaptacji do zmian klimatu.

– Przeprowadzenie warsztatów poszerzy świadomość ekologiczną uczniów. Będą mieli okazję poznać nowe rozwiązania architektoniczne oparte na naturze – mówił przed rozpoczęciem warsztatów Jarosław Bielecki, nauczyciel w szkole w Zabierzowie Bocheńskim. – Znajomość terenu, który będą zmieniać oraz atrakcyjna forma warsztatów z użyciem gry Minecraft z pewnością sprawi uczniom wiele radości. Pomysły na zazielenienie zurbanizowanej przestrzeni będą mogły być wykorzystane w przyszłości podczas tworzenia projektów przestrzennych w naszej gminie. Dzięki projektowi szkoła pozyska licencję na oprogramowanie, które może być wykorzystywane jeszcze przez wiele lat, a uczniowie przedstawią swoją wizję wyglądu Niepołomic.

Obszerna relacja z warsztatów wraz z galerią zdjęć na www.metropoliakrakowska.pl.

Wizyta studyjna w Skawinie - gra terenowa

Od kwietnia br. wraz z pracownikami Urzędu Miasta i Gminy Skawina przygotowujemy grę terenową, która w atrakcyjnej formie dydaktycznej zaprezentuje rozwiązania oparte na naturze oraz wdrożenia błękitno-zielonej infrastruktury na obszarze gminy.

Fot. SMK

Już w drugiej połowie roku na Błoniach Skawińskich użytkownicy smartfonów będą mogli zagrać w grę terenową i poznać możliwości tworzenia i urządzania nowych terenów zieleni wspomagających usługi ekosystemowe.

Konferencja Cities Talk Nature w Chemnitz

W dniach 12-13 maja w Chemnitz (Niemcy) odbyła się kolejna konferencja z cyklu Cities Talk Nature, zorganizowana w ramach projektu INTERLACE. Konferencja odbyła się pod hasłem „**Uwolnienie potencjału niewykorzystanych obszarów miejskich**”.

Podczas konferencji zaprezentowano kilka ciekawych prelekcji dotyczących zielonych przestrzeni w Chemnitz, wykorzystania zieleni budowlanej do zwiększania przyrody miejskiej czy rekultywacji terenów poprzemysłowych.

Poznaliśmy przykłady najlepszych praktyk w zakresie błękitno-zielonej infrastruktury z Europy oraz Ameryki Łacińskiej, wśród których wyłonione zostały trzy najlepsze projekty urbanistyczne.

Wśród nagrodzonych, na podium znalazła się Gmina Niepołomice i Błonia Niepołomickie!

Uczestniczyliśmy również w sesji warsztatowej poświęconej m.in. przekształcaniu miejsc parkingowych w parki czy wykorzystywaniu instrumentów lokalnej polityki do skutecznego wdrażania rozwiązań opartych na przyrodzie.

Zwieńczeniem konferencji był spacer po zakątkach Chemnitz, podczas którego wykorzystaliśmy stworzoną dla realizacji projektu aplikację, gdzie na przykładzie gry miejskiej #learningtours wykonaliśmy angażujące zadania.

Fot. SMK

Dalsze relacje z wdrażania działań w ramach realizacji projektu INTERLACE w kolejnych wydaniach Magazynu Metropolitalnego.

Projekt INTERLACE

INTERLACE to międzynarodowa współpraca w celu odbudowy i przywrócenia ciągłości miejskich ekosystemów.

Więcej o projekcie:
www.metropoliakrakowska.pl/projekty/interlace

Razem ku gospodarce o obiegu zamkniętym

Gminy Metropolii Krakowskiej, podobnie jak wiele innych gmin w Polsce, prowadzą gospodarkę odpadami komunalnymi samodzielnie. Stale rosnące koszty sprawiły, że rozpoczęto poszukiwania innych rozwiązań, w tym rozważanie wspólnego w ramach Metropolii systemu gospodarowania odpadami. W odpowiedzi na potrzebę ponadlokalnej współpracy w tym zakresie i sprostania wyzwaniom, z którym jednostki samorządów terytorialnych będą mierzyć się w najbliższych latach, opracowany został Plan rozwoju współpracy i inwestycji w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi i przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym gmin Metropolii Krakowskiej na lata 2023-2025.

Najważniejsze wyzwania

Plan (dalej: Plan Działania GOK) określa główne cele, do których będą dążyć gminy Metropolii, zaplanowane działania oraz zakładane efekty ich realizacji.

Do najważniejszych wyzwań, przed którymi stoją gminne systemy gospodarki odpadami należy zaliczyć zwiększenie ilości oraz podniesienie jakości selektywnej zbiórki odpadów, a także osiągnięcie wymaganych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. **W 2022 roku, gminy Metropolii Krakowskiej osiągnęły poziomy recyklingu w granicach 26 - 46%.**

Należy nadmienić, że gminy obowiązane są osiągnąć poziom w wysokości co najmniej 55% wagowo już w 2025 roku, zaś od 2035 roku wymagany poziom recyklingu będzie wynosił 65%. Niespełnienie norm poziomów recyklingu wiąże się z wysokimi karami, a tym samym sprostanie temu wyzwaniu wydaje się być priorytetowe.

Osiągnięcie założonych celów wymaga wieloletnich starań, jak również systematycznie podejmowanych prac. Zaproponowano

priorytetowe działania, które pomogą w ich realizacji. Wśród nich przede wszystkim należy wymienić:

- optymalizację w zakresie odbioru odpadów,
- inwestycje w istniejącą i nową infrastrukturę,
- optymalizację w zakresie zagospodarowania odpadów,
- dążenie do spełnienia norm recyklingu.

ZAKŁADANE EFEKTY REALIZACJI PLANU DZIAŁANIA GOK

gospodarka o obiegu zamkniętym i minimalizacja powstających odpadów

zwiększenie ilości odpadów segregowanych „u źródła” i osiągnięcie wymaganych poziomów recyklingu

rozwój istniejącej i budowa nowej infrastruktury zagospodarowania odpadów wg potrzeb

finansowe zbilansowanie systemów gospodarki odpadów komunalnych

edukacja mieszkańców, urzędników i przedsiębiorców

– Gospodarka odpadami komunalnymi to temat, który wymaga ścisłej współpracy gmin, podpartej przede wszystkim analizą lokalnych problemów, ale również wypracowaniem planu przyszłych działań – mówi Norbert Rzepisko, Burmistrz Miasta i Gminy Skawina. – Założenia dotyczące gospodarki komunalnej Gminy Skawina poprzez uczestnictwo w SMK wpisują się w wypracowane rozwiązania, które mają na celu przede wszystkim obniżenie kosztów wywozu odpadów komunalnych, zwiększenie ograniczonego obecnie poziomu recyklingu, a w rezultacie doprowadzenie do gospodarki o obiegu zamkniętym i minimalizację powstających odpadów. Uczestnictwo w SMK daje wymierne korzyści, a także stwarza duże szanse wypracowania zrównoważonego rozwoju i gospodarki o obiegu zamkniętym – podsumowuje Norbert Rzepisko.

Plan Działania GOK to pierwszy etap ponadlokalnej współpracy gmin Metropolii Krakowskiej w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. Po jego zakończeniu zostanie opracowana aktualizacja dokumentu z myślą o kolejnych latach współpracy.

Częstotliwość koszenia a ekosystem trawników miejskich

Rozwój terenów miejskich zmienia krajobraz i wpływa niekorzystnie na funkcjonowanie ekosystemów: tworzą się „miejskie wyspy ciepła”, postępuje degradacja gleby, obniża się poziom wód gruntowych, kurczy się areal wartościowych przyrodniczo siedlisk, maleje bioróżnorodność. Wraz z ocieplaniem się klimatu siła oddziaływania tych negatywnych zjawisk będzie narastać, prowadząc do spadku jakości życia mieszkańców miast. Można się temu przeciwstawić, podejmując zawnazas działania zaradcze.

Korzyści z rzadszego koszenia

Jednym z pomysłów na zmniejszenie niepożądanych skutków procesu urbanizacji jest jak najefektywniejsze wykorzystanie ograniczonych zasobów przyrodniczych, którymi dysponują miasta. Elementem tej strategii może być zmniejszenie częstotliwości koszenia trawników miejskich do niezbędnego minimum. Oprócz niewątpliwego zysku ekonomicznego (wynikającego z ograniczenia wydatków na pielęgnację zieleni) przynosi ono szereg mniej lub bardziej oczywistych korzyści, które ekolodzy nazywają „usługami ekosystemowymi”. Rzadziej koszone trawniki nie tylko kumulują więcej biomasy, ale też

zmieniają się strukturalnie, w przestrzennie urozmaicone zbiorowiska łąkowe, ostoje różnorodności gatunkowej roślin i zwierząt. Takie układy ekologiczne, o wyższym poziomie złożoności i komplementarności, są zazwyczaj bardziej odporne na naturalne i antropogeniczne czynniki stresu środowiskowego (np. suszę, wysokie temperatury, zanieczyszczenie powietrza, zasolenie gleby). Co więcej, mogą łagodzić wpływ tych czynników na środowisko życia człowieka. Powinny więc być stałym składnikiem krajobrazu każdego miasta, któremu przyświeca idea zrównoważonego rozwoju.

Jak często kosić?

Częstotliwość koszenia trawników miejskich jest dziś jednym z centralnych tematów, jakimi zajmuje się ekologia miast. Mimo to wciąż istnieje tu wiele niezbadanych obszarów. Na część pytań próbują znaleźć odpowiedź naukowcy z Instytutu Botaniki im. W. Szafera PAN, którzy tej wiosny, na terenie Krakowa oraz Katowic, rozpoczęli realizację projektu badawczego o akronimie ToBeLawn, zatytułowanego „W stronę lepszego zarządzania zielenią miejską – wpływ koszenia na ekosystem przydrożnych trawników”.

Stanowisko badawcze projektu ToBeLawn, fot. M. Stanek

ToBeLawn – cele projektu

Celem naukowym ToBeLawn jest kompleksowa (czyli obejmująca maksymalnie wiele aspektów) ocena wpływu częstotliwości koszenia na funkcjonowanie ekosystemu przydrożnych trawników miejskich. „Przydrożnych”, czyli takich, które rosną w pasach drogowych, w bezpośrednim sąsiedztwie jezdni, a zatem są wystawione na silne oddziaływanie metali ciężkich, związków ropopochodnych, soli drogowej czy innych zanieczyszczeń pochodzących z ruchu ulicznego.

Naukowcy będą się przyglądać nie tylko temu, co widać – nadziemnym częściom roślin i nadziemnej faunie – ale też temu, co pozostaje w ukryciu – korzeniom roślin oraz samej glebie i jej mieszkańcom, głównie mikroorganizmom, bakteriom oraz grzybom. Między innymi zbadane zostanie, jak zmienia się aktywność i różnorodność zespołów mikroorganizmów glebowych oraz napędzane przez nie kluczowe procesy ekosystemowe (na przykład rozkład martwej materii organicznej w zależności od poziomu zanieczyszczenia i, co najważniejsze, jak na tę zależność wpływa częstotliwość koszenia.

Standardowo monitorowane będą parametry roślinności, jej biomasa oraz różnorodność i skład gatunkowy. Analizy gleby i roślinności będą wykonywane przez dwa lata w dwóch sezonach wegetacyjnych, a próby pobierane będą z wielu poletek eksperymentalnych rozmieszczonych na terenie dwóch biorących udział w projekcie miast.

Projekt ToBeLawn

Projekt ToBeLawn jest finansowany przez Ministerstwo Edukacji i Nauki w latach 2023–2025 w ramach programu „Nauka dla Społeczeństwa”.

Projekt realizowany jest przez Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN w Krakowie we współpracy z Uniwersytetem Śląskim, Zarządem Zieleni Miejskiej w Krakowie, Zakładem Zieleni Miejskiej w Katowicach oraz w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Metropolia Krakowska i Fundacją Sendzimira.

W projekcie biorą udział nie tylko naukowcy, ale również decydenci oraz praktycy – osoby na co dzień opiekujące się zielenią miejską.

Wykonawcy projektu szczególnie cenią sobie kontakt z mieszkańcami, dlatego zachęcają do nadsyłania merytorycznych uwag i wskazówek na adres ToBeLawn@botany.pl.

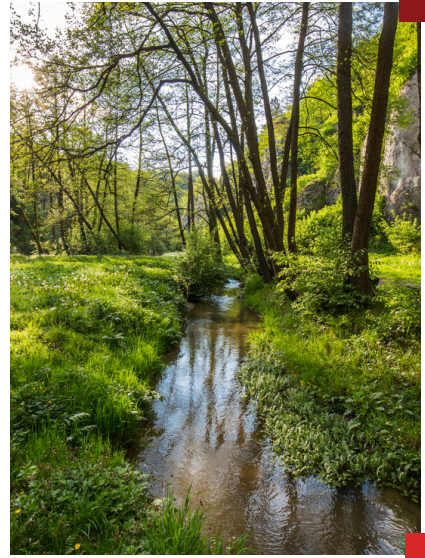
Więcej o projekcie
na stronie: www.botany.pl/tobelawn/

Artykuł powstał we współpracy z Małgorzatą Stanek, Pawłem Kapustą i Anną M. Stefanowicz z Instytutu Botaniki im. W. Szafera Polskiej Akademii Nauk.

Fot. Urząd Gminy Liszki

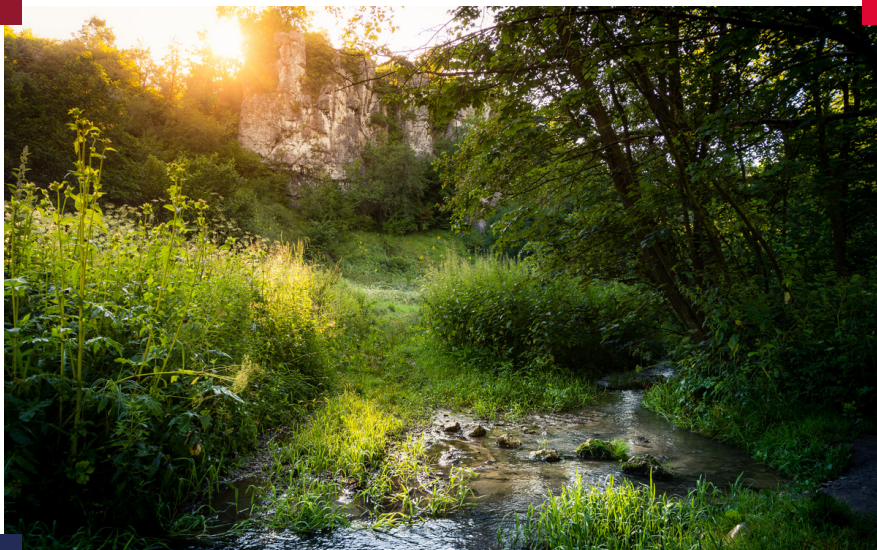
Fot. Urząd Gminy Liszki

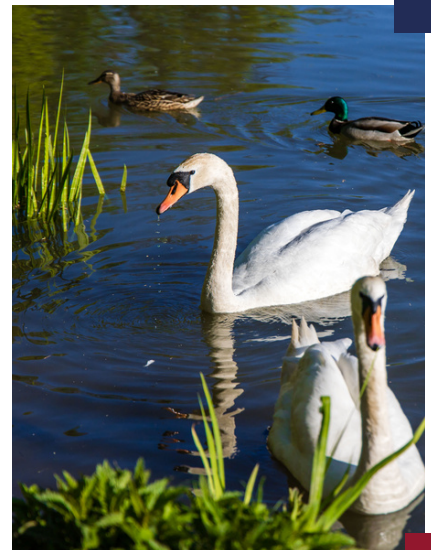
Fot. Urząd Gminy Zabierzów

Fot. Jarosław Karasiński, CKiS Skawina

Fot. Urząd Gminy Wielka Wieś

Fot. Jarosław Karasiński, CKiS Skawina

Zielone światło dla Biletu Metropolitalnego

W kwietniu Rada Miasta Krakowa podjęła uchwałę wprowadzającą zmiany w obowiązującej taryfie komunikacyjnej pod kątem wprowadzenia oferty Biletów Metropolitalnych. Jest to kolejny krok w kierunku wdrożenia integracji taryfowo-biletowej pomiędzy systemem kolei, systemem Komunikacji Miejskiej w Krakowie oraz liniami transportu publicznego organizowanymi przez gminy.

Nowy bilet, więcej możliwości

Realizowane prace koncentrują się na tym, by podróżni mogli skorzystać z oferty Biletu Metropolitalnego od sierpnia 2023 r. Równoległe z jego wprowadzeniem na terenie Krakowa utrzymana zostanie oferta biletów okresowych na 1 linię oraz biletów sieciowych bez integracji z koleją. Wprowadzana oferta zastąpi obecną ofertę biletów zintegrowanych (dającą 10% obniżki ceny w przypadku zakupu biletu kolejowego oraz biletu na komunikację miejską w ramach jednej transakcji) i będzie od niej znacznie korzystniejsza finansowo.

Integracja taryfowo-biletowa obejmie zarówno system Komunikacji Miejskiej w Krakowie i system kolei, jak i linie autobusowe organizowane przez Województwo Małopolskie (Autobusowe Linie Dostawcze) i transport publiczny organizowany przez gminy poza systemem KMK (podjęta uchwała daje możliwość honorowania Biletu Metropolitalnego również na liniach gminnych).

Równoległe zostanie również wprowadzona zintegrowana oferta biletowa dla pasażerów dojeżdżających spoza obszaru Stref I-III (pod nazwą Małopolski Bilet Zintegrowany) oraz oferta biletów czasowych oraz weekendowych (specjalna oferta biletów krótkookresowych obowiązujących przez 24 h, 72 h, weekendowych oraz 7-dniowych). Jej założenia są uszczegóławiane w toku aktualnie prowadzonych prac.

– Wprowadzenie Biletu Metropolitalnego to dobra wiadomość – mówi Marek Jamborski, Wójt Gminy Kocmyrzów-Luborzyca. – Taki bilet pozwoli nam na swobodne podróżowanie po całym obszarze Krakowa i gmin ościennych, tak autobusem, tramwajem, jak i koleją, bez potrzeby kupowania odrębnych biletów na każdy środek transportu. Dodatkowo dla Gminy Kocmyrzów-Luborzyca znaczenie wprowadzenia tego rodzaju biletu podnosi fakt, iż gmina skomunikowana jest z Krakowem zarówno autobusami komunikacji miejskiej, jak i pociągami, a na jej terenie usytuowane są cztery przystanki kolejowe – dodaje Marek Jamborski.

KOLEJNE KROKI DO WPROWADZENIA BILETU METROPOLITALNEGO

podpisanie porozumienia wdrożeniowego pomiędzy Województwem Małopolskim a Gminą Miejską Kraków (porozumienie zostało podpisane w dn. 15.06.2023 r.)

podpisanie umów szczegółowych regulujących kwestie wzajemnych rozliczeń Stron objętych integracją taryfowo-biletową

promocja nowej oferty i informacja dla mieszkańców co do jej szczegółowych założeń, sposobów kupna biletów, możliwości podróżowania na jednym bilecie wieloma środkami transportu

CENNIK BILETÓW METROPOLITALNYCH

LP.	RODZAJE BILETÓW	WAŻNOŚĆ W STREFIE BILETOWEJ	CENA (zł)		
			NORMALNY	ULGOWY	DLA FIRM
1.	na I strefę	I	159,00	79,50	135,00
2.	na II strefę	II	109,00	54,50	-
3.	na III strefę	III	109,00	54,50	-
4.	na I i II strefę	I i II	169,00	84,50	144,00
5.	na II i III strefę	II i III	169,00	84,50	-
6.	na I i II i III strefę	I i II i III	199,00	99,50	169,00

CENNIK BILETÓW OKRESOWYCH NA 1 LINIĘ ORAZ SIECIOWYCH BEZ INTEGRACJI Z KOLEJĄ

LP.	RODZAJE BILETÓW	WAŻNOŚĆ W STREFIE BILETOWEJ	CENA (zł)		
			NORMALNY	ULGOWY	DLA FIRM
1.	na 1 linię	I	54,00	27,00	
2.	sieciowy	I	80,00	40,00	72,00
3.	półroczny	I	420,00	210,00	
4.	półroczny 5+1	I	420,00	210,00	

ZAKRES STREF

STREFA	GMINA
I	Kraków
II	Biskupice, Czernichów, Iwanowice, Kocmyrzów-Luborzyca, Liszki, Michałowice, Mogilany, Niepołomice, Skawina, Świątniki Górne, Wieliczka, Wielka Wieś, Zabierzów, Zielonki
III	Brzeźnica, Krzeszowice, Skąta, Słomniki

Źródło: opracowanie własne

Kolej zmienia przestrzeń miejską

Zmierzająca ku końcowi budowa estakad kolejowych w Krakowie tworzy nowe możliwości przemieszczania się i miejsce na przestrzeń publiczną łączącą ukształtowaną przez wieki tkankę miejską starych dzielnic Krakowa. Nowa infrastruktura to szansa na rozwój Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej.

Jednymi z głównych czynników wpływających na atrakcyjność danego środka transportu są czas przejazdu, częstotliwość kursowania i dostępność przestrzenna. Powyższe uwarunkowania ulegają poprawie dzięki zmierzającemu ku ukończeniu dużemu projektowi infrastrukturalnemu, jakim są **„Prace na linii kolejowej E30 na odcinku Kraków Główny Towarowy – Rudzice wraz z dobudową torów linii aglomeracyjnej”**.

W ramach zadania w czerwcu br. oddane zostaną do użytku cztery tory kolejowe na wybudowanych w centrum Krakowa estakadach, mostach kolejowych oraz wiadukcie nad ul. Grzegórzecką. Dwa z torów tzw. krakowskiej linii średnicowej przeznaczone będą dla pociągów kolei aglomeracyjnej i regionalnej. Ich rozdzielanie od ruchu dalekobieżnego da możliwość zwiększenia w przyszłości częstotliwości kursowania pociągów, między innymi do pod krakowskich miejscowości.

– *Szybka Kolej Aglomeracyjna stała się nieodłącznym elementem systemu transportowego Małopolski – zauważa Paweł Obrzut, Z-ca Dyrektora Departamentu Infrastruktury Drogowej i Transportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego – Od momentu uruchomienia w grudniu 2014 roku była systematycznie rozwijana, oferując pasażerom najwyższy standard podróży i nowe możliwości*

przemieszczania się. Poczynione przez PKP PLK S.A. inwestycje w zakresie rozwoju oraz modernizacji linii kolejowych umożliwiają dalszy rozwój systemu, a budowane przystanki kolejowe zwiększają dostępność kolei – dodaje.

Nowy węzeł przesiadkowy

W ramach inwestycji, w bliskiej odległości od Starego Miasta i krakowskiego Rynku, przygotowywany jest do uruchomienia nowy przystanek kolejowy Kraków Grzegórzki. Jego położenie będzie dawać możliwość bezpośredniego dojazdu koleją zarówno do miejsc pracy, jak i atrakcji turystycznych zlokalizowanych w historycznej części Krakowa. Przystanek będzie również stanowić istotny węzeł przesiadkowy na inny środek transportu szynowego, jakim jest tramwaj (w ramach przystanku Hala Targowa).

Fot. Pesa

Do węzła przesiadkowego Kraków Grzegórzki powinna zostać zapewniona wysoka dostępność piesza z otaczających go terenów. Do przystanku kolejowego zlokalizowanego na estakadzie budowane są dojścia piesze. Będą one kierować ruch zarówno od strony północnej, zapewniając przemieszczanie się z obszaru Starego Miasta

oraz Wesolej, jak i od strony południowej, z obszaru Kazimierza. Analizę wpływu modernizacji linii średnicowej na przestrzeń miejską pokazuje poniższa rycina.

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem danych przestrzennych – OpenStreetMap, Geoportal krajowy

Pomiędzy dzielnicami

W ramach budowy estakad kolejowych w miejscu dawnego nasypu wytworzona została przestrzeń miejska, która zapewni nowe między- i wewnątrz-dzielnicowe możliwości przemieszczania się.

Połączy to stare dzielnice Krakowa, rozdzielone dawnym nasypem i wytworzy miejsce na nową przestrzeń publiczną. W ramach dzierżawy

terenów pod estakadami kolejowymi Miasto Kraków planuje zrealizować tzw. Park Kolejowy, który stanowić będzie teren rekreacyjno-wypoczynkowy dla mieszkańców miasta.

Nowe połączenie przez Wisłę zapewni ponadto zbudowana w ramach jednego z trzech mostów kolejowych droga dla pieszych i rowerzystów. Połączy ona Kazimierz z otoczeniem przystanku kolejowego Kraków Zabłocie.

Potencjał kolei

Wymienione inwestycje uwiadcniają wysoki potencjał kolei w przewozie pasażerów między centrum Krakowa a gminami ościennymi. Położenie przystanku Kraków Grzegórzki uatrakcyjni również dotychczas niewielką rolę kolei w przewozach wewnątrz Krakowa. Tego typu inwestycje mogą się również wiązać z wytworzeniem nowych przestrzeni publicznych zlokalizowanych blisko węzłów przesiadkowych i wykształconej już tkanki miejskiej. – *Atrakcyjna częstotliwość kursowania pociągów, niezawodność i bezpieczeństwo spowodowały, że transport kolejowy w wielu korytarzach stał się pierwszym wyborem podróżnych – zarówno tych dojeżdżających spoza granic miasta, jak i przemieszczających się pomiędzy jego dzielnicami* – podsumowuje Paweł Obrzut.

Park Kolejowy

Dowiedz się więcej o Parku Kolejowym: www.zzm.krakow.pl.

Źródło: Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie

Igrzyska dla kibiców, ale przede wszystkim dla mieszkańców

350 milionów złotych – taką dotację na inwestycje infrastrukturalne otrzymał Kraków w ramach Igrzysk Europejskich. Pieniądze te zostały przeznaczone na konkretne inwestycje drogowe, które teraz, już po zakończeniu sportowej rywalizacji, będą służyć mieszkańcom.

Odbывая się na przełomie czerwca i lipca br. Igrzyska Europejskie Kraków-Małopolska 2023 przyciągnęły nie tylko setki najlepszych sportowców Starego Kontynentu, ale i prawdziwe tłumy kibiców. Nic więc dziwnego, że Kraków, główny ośrodek sportowych zmagani, musiał się do tego wielkiego wydarzenia odpowiednio przygotować.

Pomogła w tym między innymi specjalna rządowa dotacja, która przeznaczona została na przygotowanie obsługi igrzysk oraz poprawę infrastruktury drogowej. Dodatkowa pula środków została wykorzystana, z jednej strony na dostosowanie miejsc rywalizacji sportowej, z drugiej na inwestycje infrastrukturalne, a więc poprawę dróg oraz torowisk w mieście. Łącznie, na wszystkie inwestycje infrastrukturalne, Kraków z budżetu państwa otrzymał 244,6 mln zł na rok 2022 oraz 105,4 mln zł na rok 2023.

Efekty pozostały

Cała kwota, a więc 350 milionów złotych, przeznaczona została na 15 zadań inwestycyjnych, z których dwa (modernizacja dróg i chodników oraz program budowy ścieżek rowerowych) objęty od kilku do nawet kilkudziesięciu pojedynczych tematów inwestycyjnych.

Realizacja tzw. inwestycji igrzyskowych przypadła dwóm jednostkom miejskim, Zarządowi Dróg Miasta Krakowa, który otrzymał 259,7 mln zł oraz Zarządowi Inwestycji Miejskich, który dysponował 90,3 mln zł z rządowej dotacji.

Źródło: Zarząd Dróg Miasta Krakowa

– Środki, które miasto otrzymało zostały dobrze rozdysponowane. Ze zrealizowanych inwestycji korzystają mieszkańcy, a zmodernizowana nawierzchnia poprawiła komfort jazdy w wielu punktach miasta – podkreśla prezydent miasta Krakowa Jacek Majchrowski.

Dla pieszych i rowerzystów

Wybrane inwestycje z dotacją dotyczyły chodników i dróg przeznaczonych dla rowerów. Jednym z najokazalszych efektów jest nowa kładka

ZADANIA IGRZYSKOWE Zarządu Dróg Miasta Krakowa

W ramach dotacji igrzyskowej zrealizowany został również Program modernizacji dróg i chodników (modernizacja 97 odcinków ulic wraz z doświetleniem przejść dla pieszych oraz wykonanie 6 odcinków chodników). Mapa z lokalizacjami dostępna jest na stronie internetowej Zarządu Dróg Miasta Krakowa: www.zdmk.krakow.pl

Źródło: Zarząd Dróg Miasta Krakowa

pieszo-rowerowa pomiędzy Grzegórkami a Zabłociem. Obiekt jest alternatywą dla mostu Powstańców Śląskich.

Rowerzyści mogą korzystać również z nowego przejazdu pomiędzy ulicami Krupniczą a Ingardena, jest też fragment drogi dla rowerów biegnący wzdłuż ul. Bunscha (od ul. Czerwone Maki do ul. Babińskiego) oraz ul. Stojałowskiego (od ul. Halszki do ul. Bojki). Piesi korzystać mogą również z chodników na ulicach Lubockiej, Księcia Józefa, w rejonie skrzyżowania ul. Fortecznej z ul. Narvik, a także przy ulicach Tynieckiej i Golikówka.

Dla kierowców i pasażerów komunikacji miejskiej

Środki z igrzyskowej dotacji wsparły trwające wielkie infrastrukturalne inwestycje, między

innymi budowę linii tramwajowej do Górki Narodowej (Krakowski Szybki Tramwaj etap III), czy rozbudowę alei 29 Listopada, czyli głównej arterii wjazdowej i wyjazdowej do miasta. Były niezbędne też przy zakończeniu innych kluczowych dla miasta inwestycji, między innymi rozbudowy ul. Igołomskiej oraz ul. Łokietka, przebudowy ul. Królowej Jadwigi, nowego układu komunikacyjnego dla obsługi szpitala w Prokocimiu czy modernizacji torowiska ciągu al. Jana Pawła II i ul. Ptaszyckiego.

Zakończenie, wszystkich 15 zadań inwestycyjnych na Igrzyska znacząco wpłynęło na komfort poruszania się po mieście. Najpierw tych, którzy odwiedzili Kraków z uwagi na sportowe święto. Teraz nowa infrastruktura będzie służyła jednak przede wszystkim mieszkańcom.

Jak planować zrównoważoną mobilność miejską?

Od początku 2023 roku w Skawinie trwają prace związane z procesem tworzenia nowego Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej. Cele realizacji planu to m.in. poprawa stanu bezpieczeństwa, wydajności i efektywności transportu, redukcja zanieczyszczeń powietrza i hałasu, a w konsekwencji polepszenie jakości życia mieszkańców gminy.

Pierwszy tego typu dokument wdrożono w gminie Skawina w 2016 roku. Jego zapisy dotyczyły m.in.: stworzenia Skawińskiego Centrum Komunikacyjnego, uruchomienia kolei z dużą częstotliwością pociągów, budowę infrastruktury pieszo-rowerowej.

Przejazd na trasie Skawina-Kraków Główny trwa obecnie około 25 minut, a odnowiony dworzec kolejowy mieści dziś Miejską Bibliotekę Publiczną wraz z czytelniami, kawiarnię i poczekalnie dla podróżnych.

SUMP (ang. Sustainable Urban Mobility Plan, czyli Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej) to długoterminowa strategia, nastawiona na zapewnienie dobrego dostępu do celów podróży oraz usług, a przede wszystkim zrównoważone wykorzystanie środków transportu, projektowanie mobilności w perspektywie horyzontalnej traktując priorytetowo ruch pieszy, rowerowy oraz publiczny transport zbiorowy.

Jak powstaje SUMP?

Prace nad nowym planem zrównoważonej mobilności w Skawinie rozpoczęły się spotkaniem wprowadzającym z mieszkańcami. Odbywające się w lutym spotkania informacyjno-konsultacyjne były okazją do szerokiej, otwartej dyskusji na temat problemów transportowych. W kolejnym cyklu, w kwietniu, przeprowadzona została seria pięciu warsztatów i spotkanie

z przedsiębiorcami. Cały czas do dyspozycji zainteresowanych jest formularz, za pośrednictwem którego mogą podzielić się spostrzeżeniami i uwagami dotyczącymi mobilności. Wkrótce rozpoczną się konsultacje społeczne. Kluczem do wypracowania możliwie najlepszych rozwiązań jest duże zaangażowanie mieszkańców.

Pierwszy projekt SUMP powstaje przy współudziale wszystkich zainteresowanych w szerokim procesie partycypacji.

PODSTAWOWE CECHY SUMP

- długoterminowa wizja oraz przejrzysty plan wdrożenia
- podejście partycypacyjne
- zbilansowany i zintegrowany rozwój wszystkich środków transportu
- integracja pozioma i pionowa
- ocena obecnej i przyszłej skuteczności
- branie pod uwagę kosztów zewnętrznych dla wszystkich środków transportu
- regularne monitorowanie

Wielkowiejski Targ: lokalne produkty i edukacja

Wielkowiejski Targ jest cyklicznym wydarzeniem plenerowym odbywającym się w Gminie Wielka Wieś tym roku już po raz czwarty. To miejsce z szeroką ofertą sprzedażową produktów rolnych, wytwórczych i rękodzielniczych oraz bogatym programem wydarzeń towarzyszących, czerpiących z historii i kultury regionu. To także przestrzeń dyskusji o wyzwaniach współczesności.

Do Wielkiej Wsi nie tylko na spacer

Dla mieszkanki i mieszkańców Krakowa gmina Wielka Wieś jest przede wszystkim miejscem wytchnienia i spacerów. Na jej obszarze znajdują się popularne Dolinki Jurajskie, usytuowane w pięknej krajobrazowo otulinie Ojcowskiego Parku Narodowego. Znakiem rozpoznawczym gminy ma szansę stać się również Wielkowiejski Targ.

Na trwający od maja do października cykl wielkowiejskich spotkań targowych składa się trzynastą sobotnich wydarzeń targowych oraz trzech kiermaszów okolicznościowych (wiosną, jesienią i zimą). Targi w założeniu mają charakter lokalny, jednak wśród wystawców spotkać można również wytwórców z okolicznych gmin, a koneserzy smaku znajdą tam również produkty z Włoch, Grecji czy Ukrainy. Wielkowiejski Targ jest ponadto współorganizatorem wielu wydarzeń „wyjazdowych”, między innymi w krakowskich galeriach handlowych.

fot. Urząd Gminy Wielka Wieś

Działalność targowa i prospołeczna

Wielkowiejski Targ współtworzy kilkudziesięciu wystawców produktów rolnych i rękodzieła. Wydarzenia towarzyszące działalności targowej to m.in. tradycyjne dożynki i kiermasze świąteczne, pokazy i występy regionalnych zespołów folklorystycznych, a także warsztaty dla dzieci i młodzieży oraz panele dyskusyjne, które prowadzą eksperci, naukowcy, lokalni liderzy i samorządowcy.

Tematyka spotkań obejmuje problemy związane z ekologią i zmianami klimatu. Wiele miejsca zajmują również zagadnienia prospołeczne. Odwiedzający Wielkowiejski Targ mogą nie tylko zrobić zakupy u lokalnych wystawców, ale też poszerzyć swoją wiedzę o krótkich łańcuchach dostaw czy zapoznać się z koncepcjami Smart Villages i Smart Suburbs.

– W ciągu czterech lat działania Wielkowiejskiego Targu, oprócz klasycznej sprzedaży produktów rolnych pochodzących z upraw lokalnych z naszej gminy lub produktów wytworzonych przez okolicznych przedsiębiorców oraz towarów rękodzielniczych, prezentowaliśmy różne przedsięwzięcia o charakterze społecznym – mówią organizatorzy. – Mieszkańcy gminy mogli zaangażować się w charytatywną pomoc potrzebującym sąsiadom i wesprzeć organizacje prozwierzęce

W ramach wydarzeń towarzyszących na Wielkowiejskim Targu miały okazję zaprezentować się stowarzyszenia skupiające osoby, które z różnych przyczyn podlegają społecznemu wykluczeniu. Wiele uwagi poświęcano również działaniom proekologicznym. – *Za każdym razem, gdy proponowaliśmy różne pomysły wydarzeń towarzyszących, mieszkańcy bardzo chętnie brali udział zarówno w tworzeniu projektów, jak i ich realizacji. Jesteśmy pod wrażeniem niezwykłego potencjału i energii drzemiącej w lokalnej społeczności* – zauważają organizatorzy. – *Mieszkańcy naszej gminy wykazują niezwykłą potrzebę zbiorowego działania, rozmów i tworzenia wspólnoty. Nikogo nie dziwi więc fakt, że Wielkowiejski Targ organizowany pod Urzędem Gminy odbywa się na Placu Wspólnoty* – dodają.

W 2022 r. Wielkowiejski Targ za działalność edukacyjną i kulturalną został uhonorowany przez LGD Stowarzyszenie Korona Północnego Krakowa statuetką „Spichlerz Koronny”.

W kwietniu 2023 r. podczas spotkania inauguracyjnego IV sezon Targu Wielkowiejskiego podpisano porozumienie, na mocy którego **Stowarzyszenie Metropolia Krakowska została partnerem wydarzenia.**

Od 2022 r. Wielkowiejskiemu Targowi honorowo patronuje Wicemarszałek Województwa Małopolskiego Łukasz Smółka. Organizatorzy Targu współpracują również z szeregiem instytucji, m.in. Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa, Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Krakowie, Zespołem Małopolskich Parków Krajobrazowych, Uniwersytetem Rolniczym w Krakowie czy Obserwatorium Rozwoju i Dziedzictwa Kulturowego Regionów.

WIELKOWIEJSKI TARG

Plac Wspólnoty 1, Szyce
(gmina Wielka Wieś)

POZOSTAŁE EDYCJE W 2023 ROKU

8 i 22 lipca
5 i 19 sierpnia
2, 16 i 30 września
14 i 28 października
18 listopada
16 grudnia

IV Sezon Targowy
przy Urzędzie Gminy Wielkiej Wsi
w Szycach, Plac Wspólnoty 1

www.wielka-wies.pl www.wielkowiejskitarg.pl WielkowiejskiTarg

Harmonogram: Maj – 13, 27 • Czerwiec – 10, 24 • Lipiec – 8, 22 • Sierpień – 5, 19 • Wrzesień – 2, 16, 30 • Październik – 14, 28 • Listopad – 18 • Grudzień – 16, 2023.

Fot. Urząd Gminy Liszki

Fot. Jarosław Karasiński, CKiS Skawina

Fot. Urząd Gminy Wielka Wieś

Fot. Jarosław Karasiński, CKiS Skawina

Fot. Urząd Miasta i Gminy Wieliczka

Fot. Urząd Gminy Biskupice

fot. Urząd Gminy Igołomia-Wawrzeńczyce

Organizatorami Biegu są lokalni działacze:

- Stowarzyszenie KREATYWNIE AKTYWNI,
- Ochotnicza Straż Pożarna,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Pobiedniku.

– *Wspierają nas wolontariusze, władze lokalne, powiatowe i wojewódzkie, a także prywatni sponsorzy – zaznacza Sandra Długajczyk, prezes Stowarzyszenia KREATYWNIE AKTYWNI. – Każdy dokłada się na swój sposób, każdy jest pewnego rodzaju budowniczym, który dostawia swoją cegiełkę – w postaci okazanego wsparcia, czy to finansowego, czy rzeczowego, czy też w postaci swojego wolnego czasu i pracy na rzecz organizacji wydarzenia – dodaje Sandra Długajczyk.*

fot. Urząd Gminy Igołomia-Wawrzeńczyce

Zysk z jubileuszowych, X Pobiednickich Biegów zostanie przekazany na wsparcie leczenia i rehabilitacji Kamili Słomy, która od najmłodszych lat walczy z ciężką chorobą o zdrowie, normalne życie i spełnianie swoich marzeń.

WIELKI SPORT W METROPOLII

Województwo Małopolskie i Miasto Kraków to organizatorzy, a zarazem gospodarze największej w historii imprezy sportowej w Polsce oraz największego sportowego widowiska w tym roku w Europie. Na przelocie czerwca i lipca czotkowi sportowcy Starego Kontynentu stanęli do rywalizacji w **Igrzyskach Europejskich Kraków-Małopolska 2023**. W ciągu dwóch tygodni zostało rozegranych 237 konkurencji w 28 dyscyplinach, a o medale walczyło blisko 7000 sportowców z 48 krajów.

DISCYPLINY ROZGRYWANE W OBIEKTACH NA TERENIE METROPOLII KRAKOWSKIEJ

- koszykówka 3x3 (Cracovia Arena, Kraków)
- tenis stołowy (Hutnik Arena, Kraków)
- sprint kajakowy (Zalew Kryspinów)
- slalom kajakowy (CS Kolna, Kraków)
- szermierka (Tauron Arena Kraków)
- łucznictwo (Płaszowianka Arena Kraków)
- rugby 7 (Stadion Miejski, Kraków)
- pięciobój nowoczesny (AWF Kraków)
- triathlon (Zalew Nowohucki, Kraków)
- tenisa i padel (Rynek Główny, Kraków)
- kickboxing (Lodowisko Cracovia, Kraków)

W ramach zawodów zostało rozegranych 12 turniejów o mistrzostwo Europy, a aż 19 z 21 sportów olimpijskich na Igrzyskach Europejskich miało rangę turnieju kwalifikacyjnego do IO 2024 w Paryżu.

Plan rozwoju oferty czasu wolnego przyjęty. Pora na realizację!

Podjęty uchwałą Walnego Zebrania Członków SMK Plan działania w dziedzinie KULTURA CZASU WOLNEGO jest narzędziem do realizacji zadań w ramach współpracy ponadlokalnej i kolejnym przygotowanym wspólnie dziedzinowym planem działania.

Cele wyznaczone w Strategii MK 2030

Plan działania dotyczący rozwoju oferty czasu wolnego na terenie Metropolii Krakowskiej odnosi się do 5 celu głównego Strategii Metropolia Krakowska 2030: **Metropolia Krakowska inspirująca, czerpiąca z różnorodności i lokalnych potencjałów, bazująca na sieciach współpracy** oraz celów szczegółowych:

5.1 Zintegrowana i atrakcyjna oferta czasu wolnego, odpowiadająca na potrzeby odbiorców

5.2 Wysoka jakość i dostępność wielofunkcyjnej infrastruktury czasu wolnego.

Plany działania są dokumentami wdrożeniowymi Strategii Metropolia Krakowska 2030, wskazując zadania zmierzające do realizacji jej głównych celów, wytyczają sposoby wdrażania celów szczegółowych i określają zakładane rezultaty.

W ramach celów szczegółowych i przypisanych im kierunków wypracowane zostały działania wspierające rozwój kultury, rekreacji i turystyki, które 15 gmin tworzących na zasadzie dobrowolności Stowarzyszenie Metropolia Krakowska zamierza wspólnie podjąć w latach 2023-2030.

WSKAZANE W DOKUMENCIE PRIORYTETOWE DZIAŁANIA

- 1 Rozwój Forum Oferty Czasu Wolnego
- 2 Rozbudowa metropolitalnego planera oferty czasu wolnego
- 3 Poszerzenie i wzrost kompetencji pracowników instytucji odpowiedzialnych za ofertę czasu wolnego oraz wymiana dobrych praktyk
- 4 Identyfikacja produktów turystycznych oraz rozwój turystyki zrównoważonej
- 5 Rozwój infrastruktury czasu wolnego

Oczekiwane rezultaty

Rezultatami działań będą m.in. stworzenie wspólnego systemu informacji i promocji oferty czasu wolnego, platformy wymiany wiedzy oraz inspiracji między animatorami kultury, a także przygotowanie powszechnie dostępnej informacji o atrakcjach turystycznych gmin Metropolii Krakowskiej. Realizacja Planu działania zaowocuje również przygotowaniem szerokiej, odpowiadającej na potrzeby odbiorców oferty czasu wolnego, stworzeniem dostępnych przestrzeni czy miejsc spotkań, a także zachowaniem oraz udostępnieniem mieszkańcom oraz turystom obiektów dziedzictwa kulturowego.

Zatrzymaj się na Stacji Muzeum

Tworzący to miejsce starali się przede wszystkim ratować zabytkowy tabor i stare eksponaty kolejowe przed ich całkowitą degradacją. W rezultacie powstała ciekawa przestrzeń, która oprócz walorów edukacyjnych ma do zaoferowania przyjazny rodzinom z dziećmi teren, sprzyjający odpoczynkowi od zgiełku miasta.

Wsiąść do pociągu

Stacja Muzeum Czernichów Główny została zaprojektowana oraz wybudowana przez pasjonata kolei Roberta Stefaniuka. Aby ocalić od zapomnienia i popularyzować zabytki kolejowe, w budynku Stacji powstaje muzeum, w którym prezentowane będą eksponaty z kraju oraz zagranicy. Już teraz goście mogą podziwiać zgromadzoną na muzealnym terenie bogatą kolekcję lokomotyw i wagonów. W planach jest również budowa peronu, umożliwiającego podróże wąskotorową linią kolejową na trasie Czernichów Główny - Czernichów Miasto.

Rozrywka i edukacja

Bezpieczeństwo to na kolei priorytet, dlatego Stacja Muzeum aktywnie włącza się w działania

Fot. Stacja Muzeum Czernichów Główny

edukacyjne dotyczące zachowania na przejazdach kolejowo-drogowych. Nieodłącznym elementem zwiedzania stacji, zarówno dla gości indywidualnych, jak i grup zorganizowanych, jest przedstawienie zasad obowiązujących użytkowników dróg w pobliżu przejazdów. Działania podnoszące świadomość kierowców i pieszych prowadzone są również podczas bezpłatnych warsztatów organizowanych w ramach kampanii społecznej „Bezpieczny przejazd – szlaban na ryzyko” w bibliotekach, szkołach, ośrodkach kultury.

WYBRANE ATRAKCJE MUZEUM

- zwiedzanie Stacji z Naczelnikiem, wejścia do lokomotyw, przejażdżki drezyną
- zabawa drewnianymi kolejkami dla dzieci
- warsztaty plastyczno-techniczne i gry terenowe
- gry i zabawy w ogrodzie

Stacja Muzeum (ul. Wiślana 3, 32-070 Czernichów) jest dostępna **dla grup zorganizowanych** od poniedziałku do soboty, a **dla gości indywidualnych** w wybrane niedziele (od wiosny do jesieni).

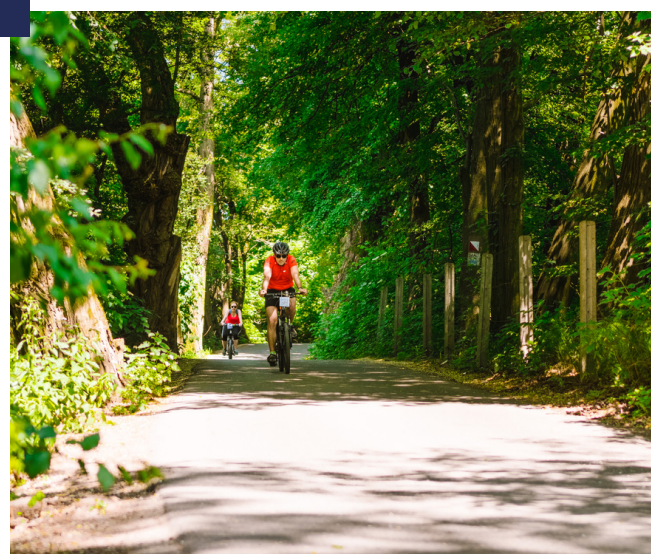
Wymagana jest wcześniejsza rezerwacja pod numerem tel. 664 08 77 00.

Fot. Urząd Gminy Zielonki

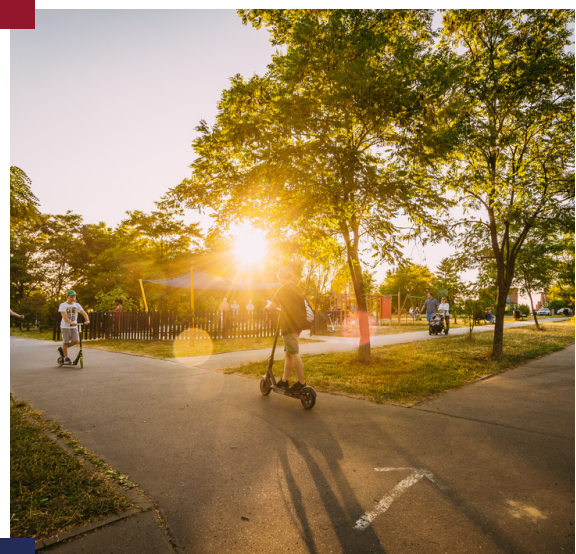
Fot. Urząd Gminy Liszki

Fot. Urząd Gminy Zielonki

Fot. Urząd Gminy Wielka Wieś

Fot. Urząd Gminy Zielonki

Fot. Urząd Miasta i Gminy Wieliczka

Ruszamy z Planem Działania

EDUKACJA

Przyjęty w marcu tego roku Plan podnoszenia jakości kształcenia i zarządzania oświatą jest kolejnym dokumentem wykonawczym Strategii „Metropolia Krakowska 2030. Metropolia Możliwości”, która stanowi fundament rozwoju współpracy ponadlokalnej 15 samorządów członkowskich zrzeszonych w Stowarzyszeniu Metropolia Krakowska. Tym samym zdefiniowane zostały instrumenty interwencji strategicznej dla obszaru EDUKACJA.

DZIAŁANIA OBLIGATORYJNE I PROJEKT FLAGOWY

W ramach szerokiej grupy działań wyszczególniono przedsięwzięcia, których realizacja jest możliwa w oparciu o potencjał Stowarzyszenia Metropolia Krakowska oraz Gmin stowarzyszonych. Przedsięwzięcia te mają charakter obligatoryjny, wyznaczają minimalny zakres realizacji planu działania oraz stanowią punkt odniesienia dla określenia kluczowych wskaźników. Wymienić wśród nich można takie działania jak:

1. **prowadzenie bazy danych dot. źródeł finansowania przedsięwzięć doradczo-szkoleniowych dla kadr oświaty,**
2. **przyjęcie metropolitalnych wytycznych w zakresie organizowania i prowadzenia Lokalnych Ośrodków Wiedzy i Edukacji.**

Projekt flagowy

W tej grupie zawiera się również jeden projekt flagowy, o charakterze przekrojowym oraz koordynującym w stosunku do pozostałych przedsięwzięć pod nazwą **Forum Edukacji jako trzon międzysektorowej koalicji na rzecz edukacji i oświaty w Metropolii Krakowskiej.**

Działania fakultatywne

Plan podnoszenia jakości kształcenia i zarządzania oświatą Metropolii Krakowskiej określa możliwie szerokie spektrum działań, stanowiących narzędzia interwencji będące odpowiedzią na zidentyfikowane potrzeby. Będą one realizowane w miarę dostępności zewnętrznych środków finansowych. **Przykładowe przedsięwzięcia w tej grupie działań to:**

- wdrożenie zintegrowanego w skali Metropolii Krakowskiej systemu rekrutacji do szkół ponadpodstawowych,
- kampania informacyjna na rzecz edukacji włączającej.

Działania komplementarne

W planie odrębnie wskazano na działania wynikające z planów w innych obszarach interwencji zdefiniowanych przez Strategię Metropolia Krakowska 2030. Działania te będą realizowane symultanicznie, w sposób zintegrowany, wpływając pozytywnie na osiągnięcie efektu synergii działań w skali całej Strategii. W tym miejscu można wskazać na działania zdefiniowane już wcześniej w planie działania dla obszaru **GOSPODARKA**, jak np.:

- opracowanie planu współpracy lokalnych instytucji oświatowych ze szkołami zawodowymi.

Plan działania opracowany został w sposób partycypacyjny, z udziałem lokalnego sektora oświaty i edukacji, z uwzględnieniem priorytetów horyzontalnych specyficznych dla dziedzin edukacji, jak np. edukacja włączająca, kompetencje uniwersalne czy idea uczenia się przez całe życie.

Nawiązane podczas spotkań w gminach Metropolii Krakowskiej relacje z szerokim gronem osób i instytucji zaangażowanych w rozwój edukacji stanowiąc będą solidny fundament międzysektorowej współpracy, niezbędnej do efektywnej realizacji nowego planu działania.

Piotr Piotrowski

Wójt Gminy Mogilany

Członek Komisji tematycznej ds. Edukacji,
Kultury, Gospodarki i Usług Społecznych

Dziękujemy wszystkim pracownikom Gmin oraz członkom społeczności lokalnych Metropolii Krakowskiej, zaangażowanym w prace nad tym dokumentem. W szczególności słowa podziękowania za poświęcony czas, dzielenie się wiedzą i doświadczeniem oraz cenne inspiracje kierujemy do przedstawicieli gminnych zespołów metropolitalnych oraz wszystkich uczestników spotkań diagnostycznych.

Forum Usług Społecznych - już działamy!

20 kwietnia 2023 roku oficjalnie zainaugurowaliśmy działalność Forum Usług Społecznych Metropolii Krakowskiej, czyli już dwunastą dziedzinową platformę współpracy gmin Metropolii Krakowskiej. Kolejny krok? Zintegrowany Plan Działania w Zakresie Usług Społecznych!

Forum Usług Społecznych (FUS) to kolejny instrument realizacji Strategii Metropolia Krakowska 2030, dzięki któremu inicjować będziemy wspólne działania, tym razem w zakresie szeroko pojętych spraw społecznych, w tym usług społecznych oraz zdrowotnych, polityki mieszkaniowej oraz polityki migracyjnej.

To także przestrzeń do dyskusji i rozważań oraz wymiany doświadczeń i dobrych praktyk. Członkami tego gremium są przedstawiciele wszystkich 15 stowarzyszonych gmin, którzy w swojej codziennej pracy podejmują decyzje dotyczące kierunków rozwoju usług społecznych w lokalnej społeczności, czyli dyrektorzy i kierownicy ośrodków pomocy społecznej oraz wydziałów i referatów odpowiadających za realizację polityki społecznej.

Józef Rysak

Wójt Gminy Igołomia-Wawrzeńczyce
Członek Komisji tematycznej ds. Edukacji,
Kultury, Gospodarki i Usług Społecznych

WYKORZYSTUJEMY POTENCJAŁ

Spotkania członków Forum Usług Społecznych dają możliwość spójnej koordynacji ponadlokalnych działań w zakresie rozwijania usług społecznych, określenia ich standardów i wypracowania projektów, których zintegrowany charakter realnie wpłynie na jakość życia mieszkańców obszaru Metropolii Krakowskiej. Wielkie działania wymagają jednak wsparcia partnerów, dlatego podczas pierwszego FUS spotkaliśmy się z ekspertami innych instytucji.

GŁÓWNY PUNKT INFORMACYJNY FUNDUSZY EUROPEJSKICH W KRAKOWIE

Pani **Dominika Skrzypińska** podczas spotkania przybliżyła priorytety programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027 oraz Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego, których instrumenty będą miały kluczowe znaczenie dla możliwości rozwoju usług społecznych w lokalnych społecznościach.

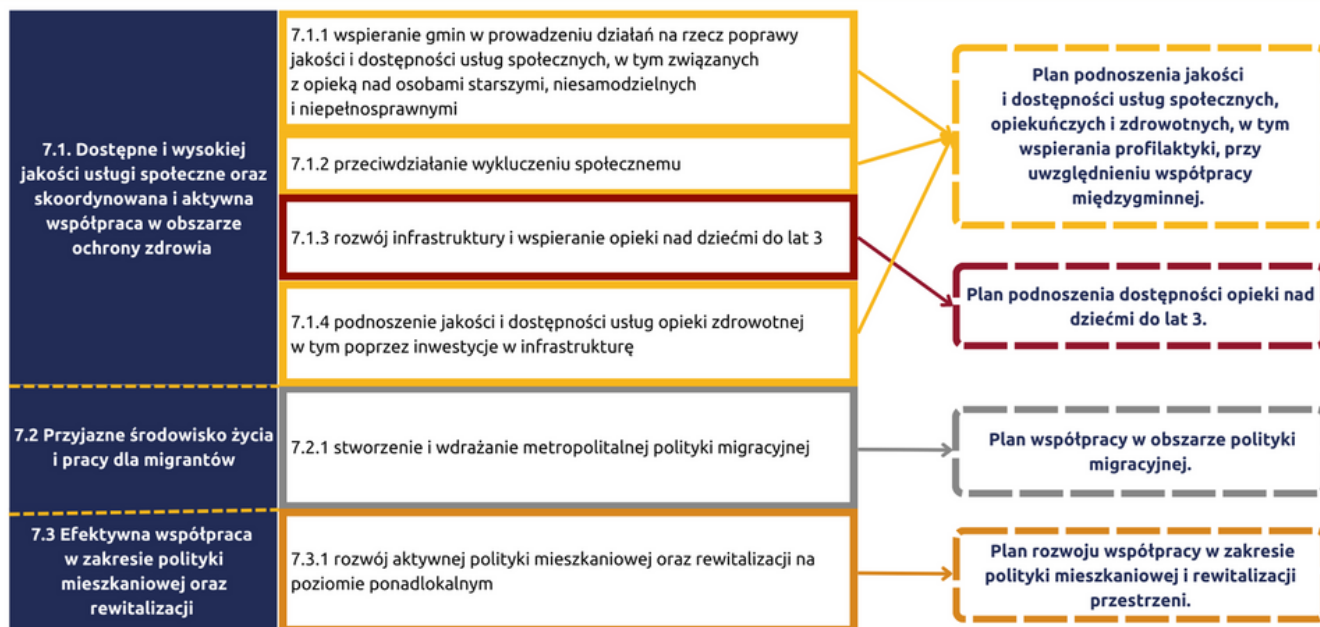
W wystąpieniu nie zabrakło również tematyki Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych oraz potencjału wynikającego z wdrażania ponadlokalnych działań społecznych.

REGIONALNY OŚRODEK POLITYKI SPOŁECZNEJ W KRAKOWIE

Zastępca Dyrektora ROPS w Krakowie, Pan **Rafał Barański**, przedstawił założenia deinstytucjonalizacji (DI), czyli horyzontalnej zasady rozwoju usług społecznych.

Zasada DI została omówiona w kontekście celów krajowej Strategii Rozwoju Usług Społecznych oraz projektu Regionalnego Planu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji. Obecność przedstawiciela instytucji Województwa Małopolskiego, bezpośrednio zaangażowanej w kreowanie regionalnych rozwiązań dla wdrażania założeń DI, dała również możliwość do zaakcentowania oczekiwań i potrzeb przyszłych beneficjentów wsparcia programowego z gmin Metropolii Krakowskiej.

Cel główny w obszarze Usługi Społeczne: 7. Metropolia Krakowska zapewniająca mieszkańcom nowoczesne i dostępne usługi społeczne, ceniąca równość i solidarność społeczną

PIERWSZE EFEKTY

Podczas pierwszego spotkania FUS zaangażowaliśmy się również w prace warsztatowe. Efekt?

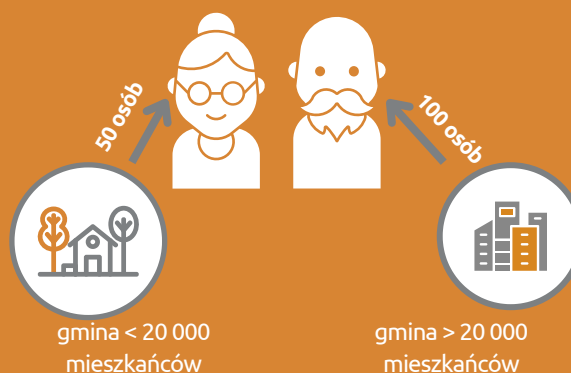
Kreatywność forumowiczów filarem interdyscyplinarnych rozwiązań!

OTO KILKA Z POMYSŁÓW:

- ☑ utworzenie Ponadlokalnego Centrum Wsparcia opiekunów nieformalnych;
- ☑ utworzenie sieci specjalistycznych Placówek Wsparcia Dziennego;
- ☑ wdrożenie działań wspierająco-informacyjnych dla rodziców dzieci do lat 3;
- ☑ uspołnienie działań w zakresie modernizacji ekologicznej i racjonalizacji kosztowej mieszkań komunalnych;
- ☑ wypracowanie standardów udostępniania i użytkowania mieszkań komunalnych;
- ☑ podnoszenie kompetencji międzykulturowych kadry JST.

O TYM WARTO WIEDZIEĆ!

W świetle ostatnich zmian legislacyjnych (Ustawa z dnia 9 marca 2023 r., Dz.U. 2023 poz. 572), lokalna polityka senioralna stała się jeszcze bardziej dostępna dla samych zainteresowanych. **Nowe prawo wprowadziło możliwość powoływania Gminnych Rad Seniorów na wniosek osób powyżej 60 roku życia** (liczba osób zależy od wielkości gminy). Rady te mają charakter konsultacyjny, doradczy i inicjatywny w obszarze działań skierowanych do osób starszych. Zachęcamy do zapoznania się ze szczegółami w tym zakresie!

Rozwój kadr podstawą działania

Otrzymaniem certyfikatu potwierdzającego wdrożenie strategii zarządzania wiekiem zakończył się cykl spotkań szkoleniowo-warsztatowych prowadzonych przez Małopolską Agencję Rozwoju Regionalnego SA, w którym udział wzięli pracownicy biura Stowarzyszenia Metropolia Krakowska.

Jednym z kluczowych celów Strategii Metropolia Krakowska 2030 jest osiągnięcie wysokiego poziomu kompetencji i zaangażowania kadr. Podnoszenie wiedzy i kompetencji pracowników bezpośrednio przekłada się na jakość realizowanych zadań. Dlatego też biuro SMK konsekwentnie pracuje nad możliwościami rozwoju pracowników. Są to m.in.: zapewnienie przestrzeni i czasu na samorozwój, opracowanie Indywidualnego Planu Rozwoju, a także dostęp do szkoleń.

Lider CSR - zarządzanie wiekiem

W ramach projektu przeprowadzono cykl szkoleniowo-warsztatowy oraz doradztwo świadczone przez wykwalifikowanych specjalistów. Działania te miały na celu aktualizację strategii zarządzania wiekiem, a następnie wdrożenie jej elementów w bieżącą działalność organizacji.

fot. SMK

UDZIAŁ W PROJEKCIE TO WIEDZA W ZAKRESIE:

- skutecznej komunikacji managerskiej
- kluczowych kompetencji kierowniczych
- rodzajów komunikacji, w tym komunikacji wewnętrznej i realizacji spotkań
- schematu delegowania zadań
- typów osobowości i sposobu komunikowania z poszczególnymi typami

fot. SMK

Prace warsztatowe umożliwiły również integrację pracowników oraz wzmocnienie zaangażowania w działania Stowarzyszenia. Jednym z efektów wsparcia doradczego było też opracowanie oraz konsultacja wzoru Indywidualnego Planu Rozwoju, który pozwala każdemu pracownikowi zaplanować swoją ścieżkę rozwoju, a także krok po kroku monitorować swój rozwój.

Projekt „Lider CSR – zarządzanie wiekiem – m. Kraków” był współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach 8 Osi Priorytetowej Rynek pracy, Działania 8.6 Wsparcie na rzecz wydłużania aktywności zawodowej Poddziałania 8.6.1. Realizacja programów przekwalifikowania pracowników i wsparcie dla pracodawców Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.

Fot. Urząd Gminy Wielka Wieś

Szanowni Państwo,
ten numer Magazynu powstał dzięki Waszemu zaangażowaniu – serdecznie za nie dziękujemy! Jeżeli chcecie wspólnie z nami tworzyć Magazyn, zachęcamy do zgłoszenia tematu do kolejnego wydania za pomocą formularza: [KLIKNIJ TUTAJ.](#)

Do zobaczenia!

